

Medzinárodná vedecká konferencia Granice i pogranicza

Krakov, 23. – 24. október 2019

Mária KALETOVÁ

V dňoch 23. a 24. októbra sa deväť členov Inštitútu histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove zúčastnilo medzinárodnej vedeckej konferencie v Krakove. Tradícia tohto vedeckého podujatia sa začala už v roku 2016, keď náš inštitút spolu s Instytutom Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie usporiadal prvý ročník. Rámcovou témou v poradí tretieho ročníka boli hranice a pohraničie.

Podujatie bolo naozaj medzinárodné, keďže na ňom vystúpili prednášatelia zo Slovenska, Česka, Poľska, Maďarska a Nemecka.

Prvý deň rokovania, ktorý začal až popoludní, otvorila svojím príspevkom *Reflexia kultúrneho vývoja Poľska v medzivojnovom období v Československu* Lubica Harbulová. V tomto bloku odzneli ešte dve prednášky, a to: *Turystyka polska w Karpatach Wschodnich do 1939 r.* (Jerzy Kaplon) a *Das nationale, ethnische und religiöse Erbe im Spiegel der UNESCO – Welterbens Ungarn* (Zoltán Huszár). Po príjemnej kávovej prestávke, ktorá bola spojená s nadväzovaním nových a oprašovaním starých kontaktov, pokračovalo podujatie druhým blokom prednášok. V ňom odzneli prednášky *Český etnograf Ján Húsek a jeho výskumná cesta po slovensko-rusínskom pomedzí v 20. rokoch 20. storočia* (Peter Švorc), *Mining region Krušnohoří / Erzgebirge on the way to UNESCO World Heritage Site and education activities* (Josef Marc), *Terytorium „Ludemmer“*. *Gryfici i cystersi na polsko-słowackim pograniczu w pierwszej połowie XIII w.* (Jerzy Rajman) a *Stolica Apostolska wobec misji na Morawach i w Bulgarii. Przyczynek do polityki papieżstwa wobec krajów słowiańskich w Europie Środkowej i na Bałkanach w IX wieku* (Krzysztof Polek). Diskusia k predneseným príspevkom sa niesla v priateľskej atmosfére a pokračovala neformálne aj počas spoločnej večere.

Príspevky, ktoré mali odznieť v druhý deň rokovania boli rozdelené do dvoch súbežne prebiehajúcich sekcií. Prvú z nich otvorila Jana Dziaková s príspevkom *Morové stĺpy ako kultúrne dedičstvo v mestách Košice a Prešov*. Ďalšie prednášky, ktoré odzneli v tejto sekcii boli venované prevažne slovenskému pohraničiu – *Poloniká v Prešove – staré tlače s dôrazom na krakovskú provenienciu* (Lucia Němcová), *Odras kultúrneho dedičstva Podkarpatskej Rusi v dielach vybraných slovenských a českých autorov v medzivojnovom období* (Michal Falat), *Nakléřov / Nollendorf – zanikajúci ves na hranici jako kulturně-historický fenomen* (Jakub Pátek), *Kultúrne dedičstvo na pohraničí – Červený kláštor* (Mária Kaletová), *Kultúrne dedičstvo na Cypre po vojenskom konflikte v roku 1974 a rozdelení ostrova na dve časti* (Erik Ondria) a *Kultúrne dedičstvo súvisiace s vinohradníctvom a vinárstvom na území Horného Zemplína* (Matúš Vojna). Na záver zaznela prednáška *Natalie Gabryś-Klus Edukacja o dziedzictwie kulturowym na Śląsku Cieszyńskim w latach 1999 – 2019*. Súbežne boli v druhej sekcii prezentované príspevky prevažne v anglickom, prípadne nemeckom jazyku. Z dôvodu neúčasti niektorých nahlásených hostí sa popoludní spojilo rokovanie do jedného bloku, kde boli prezentované

ešte posledné štyri príspevky. Prvým z nich bol *Ochrana uhorsko (slovensko)-poľského pohraničia v stredoveku* (Miloš Marek), *Późnośrednowieczny Zgorzelec (Görlitz). Miasto na pograniczu w kontekście komunikacji miejskiej* (Tomáš Velička), *Andrej Budiš (1824 – 1890), človek na hranici* (Martin Javor), a *Brestská pevnosť – minulosť a súčasnosť* (Luciána Hoptová). Aj druhý rokovací deň bol ukončený diskusiou k príspevkom, ktorej úlohou bolo nastoliť ďalšie možnosti bádania pre každého autora.

Témy, ktorým sa jednotliví účastníci venovali, mali, ako už je z názvov jednotlivých príspevkov zrejmé, spoločného menovateľa – kultúrne dedičstvo. To bolo aj ústrednou témou tohto ročníka konferencie, ktorá je každým rokom zaujímavejšia nielen pre slovenských a poľských historikov, ale aj kolegov z ďalších európskych krajín.